

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis
Expositio**

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Ex subdelegatione, parag. 9

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

a Verric. a latissimè hanc secundam responsionem prosequente, etiam in casu nostro adesse errorem communem, quia omnes serè Confessarii securè absolvunt ex opinione probabili, omnesque Fideles securè absolvuntur. Et certè nisi securè absolverentur, quæ turbatio esset in conscientiis Fidelium, si ii dubitarent de sua absolutione à suis Confessariis prudenter data? Hanc ergo communem persuasione Sacerdotum, & pœnitentium, si tu appelles errorem communem, ego non refragabor, nam sic communem errorem, quem tu exposcis, in re nostra jam habebimus.

Præterea, quamvis modo dixerimus, solum errorem communem satis esse ad conferendam Jurisdictionem, tamen, nec absit ab opinione probabili titulus, siquidem adest auctoritas Ecclesiæ per communem proxim satis nobis explicata, dans Jurisdictionē operanti ex opinione probabili, quid enim aliud est Titulus, nisi voluntas Superioris se explicantis, conferre alieui potestatem aliquam moralem?

An ex probabili opinione unius Doctoris, & ex probabilitate solius facti conseratur Iurisdictio?

b Aversa 7. Aversa b & Salas c affigunt duas limitationes doctrinæ jam jam allatae, nam Primo, *pœn. sec. 5.* ajunt, eam admitti solum debere, quando c Salas p. 2 adest opinio probabilis, quæ talis existimetur T.1. tr. 8. communiter à doctis, non autem admitti posse, quando solum alicui privato ea probabilis aparet.

8. Secundo, ajunt, intelligi debere nostram doctrinam, quando opinio probabilis est circa jus, v. g. an privilegium meum extendatur ad absolvendum hos vel illos casus, non verò quando probabilitas est circa aliquod factum particulare: v. g. an hic, & nunc Episcopus dederit mihi facultatem excipendi confessiones, vel absolvendi à reservatis, &c.

9. Verum hæc limitationes ingerunt scrupulos, & ferè evertunt eam sententiam, quam ipsi probabilem appellant. Ratio est, quia rationes, quæ persuadent nostram sententiam, absoluunt per suadent, & fine limitatione. Unde contra priorem limitationem, sic disertè loquitur, c. numer. 15. Verricelli: *Quoniam docim opiniū sit probabilis, sive extrin-*

secè propter auctoritatem Doctorum, sive intrinsecè propter solida fundamenta de novo ab uno docto viro considerata, sicuti licet ex tali probabilitate absolvit, ita, & validissime. Et merito, quia semper Populus accedit bona fide, & cum errore communi. Ergo non debet decipi, seu frustrari à fructu Absolutionis.

10. Contra posteriorem, sic idem num. 10, concludit, *Quare eadem omnino ratio est in casu nostro, (intellige in opinione probabili, de qua erat locutio) circa jus, ac circa factum, nam uterque error est inculpabilis, & caveri à Populo neguit. Hæc Verricelli. Et vide ingeniiorum diversè sentientium varietatem; Aversa prædictus recipit nostram doctrinam in probabilitate Juris, & non in probabilitate facti, d Mæscardus recipit in probabilitate facti, non in probabilitate juris; Verricelli, quem nos sequimur, in utraque, & quidem merito, cui adde quia est eadem in utraque ratio.*

d Mæscardus recipit in probabilitate facti, non in probabilitate juris; Verricelli, quem nos sequimur, in utraque, & quidem merito, cui adde quia est eadem in utraque ratio.

conf. 648.

Glossam in dict. lege Barba-

rius.

§. IX.

De acquisitione Iurisdictionis ex Subdelegatione.

1. *Subdelegatio Jurisdictionis tunc habetur*, quando Delegatus, qui habuit immediatè à Superiori potestatem, candem alteri tertio concedit; Et licet videatur id nunquam fieri posse ex illo universalí Aximate, *Delegatus subdelegare non potest;* nihilominus quia Doctores multis modis limitant dictum Axoma, præsertim quando Delegatus est à Summo Pontifice, & quando est ad universitatem causarum, ut distinctius videre est apud Sanc. e, ideo c Sanc. I. 3 quamvis nostrum non sit de ceteris agere, de matr. tamen necessaria dicere in nostra materia d. 31. de Jurisdictione ad absolvendum, nostrum omnino est. Quoniam autem tota res hæc à voluntate illius ordinarii, qui te immediate delegavit, pender; potuit enim ita te delegare, ut potestatem haberet alios subdelegandi, & potuit, ut non haberet, idcirco merito inquirimus, quandonam hoc erit, quando non ita?

Respondeo. Habe hæc tria documenta pro nostro instituto breviter.

2. Documentum primum. Nisi expressè Superior te deleger ad absolvendum cum prædicta potestate subdelegandi, vel nisi confe-

I. 2. rat

rat tibi officium, cui est antra ejusmodi
Ordinaria potestas, ut in sequenti documen-
to dicam, minquam & potes alium subdele-
gare ad absolvendum. Ratio est, quia (quic-
quid si aliquando in aliis materiis) certe in
nostra, in qua maximè requiritur idoneitas
personæ, tuæ personæ dumtaxat addicitur
potestas, nisi tertia mentio fiat.

b De lugo
de pæn. d.
19.n.15.

3. Documentum secundum. Si quando-
quis ita à Superiori constitutus potens ab-
solvere, ut ei tradatur officium Ordinarii,
cui seilicet officio est conjuncta potestas mi-
nistrandi hoc Sacramentum, quale est munus
Episcopi, Parochi, Prælati Regularium, alio-
rumque supradictorum, habentium potesta-
tem ordinariam, is non videtur delegari à di-
cto Superiori, sed officium Ordinarii accipe-
re, unde iure proprio alias delegare poterit,
etiam dando iisdem alias potestatem subde-
legandi, at si quis constitutus loco alterius
Ordinarii, non absoluere, sed ut suppleat, seu
exerceat officium Ordinarii, v.g. Parochi ad
breve tempus, (quo pacto dicitur Vicarius
Parochi) hic sane Vicarius brevis temporis,
puta per quindecim dies, (inquit **b** Delugo)
dicitur quidem delegatus, sed dubitatur, an
possit sibi subdelegare aliquem alium. Circa
quam dubitationem dico, eum posse subde-
legare alium capacem dictæ Jurisdictionis in
aliquo tamen casu particulari, non verò u-
niversaliter. Idem dico de Pœnitentiaro
Summo. Idem dicit **d** Quintannad. de eo Re-
ligioso, qui loco Superioris substituitur in
totali administratione totius Monasterii. I-
demque dicit Delugo ebe Vicario cum pote-
state universalis absolvendi, constituto ab Ab-
bate, seu Superiori in aliqua distanti domo à
dicto Superiori. Ratio est, quia non præsumit
Ordinarius voluisse adeo rigorosè se
gerere curio suo universalis Vicario, & officia-
li, ut ne in casu quidem particulari, aliquid
possit supra id, quod potest Delegatus ad ab-
solvendum, de quo in antecedente documen-
ta dictum est.

b De lugo
l.c.

c De lugo
l.c.

d Quinta.
de pæn.
sing. 13.
num. 2.

e De lugo
l.c.

4. Dixi autem Primo, **alium capacem**, nam
requiritur, ut non sit excommunicatus, vel
alia censura affectus, & ut sit approbatus ea
Approbatione, quam dicam in c. sequenti.

5. Dixi Secundo, **in aliquo tamen casu**, nam
non potest ad totum officium suum, quia is;
qui eum, pro suo Vicario, vel Officiali elegit,
non præsumitur tantam potestatem eidem

concessisse. Exice, nisi sortè aliqui i plus
expresè concescerit. Aliquid amplius primò
aspectu videtur concedere prædicto Religio-
so Substituto, idem Quintannad, feriam si **f** Quint.
per unum diem illi administratio totius do- **l.c.**
mus committatur, sed si attente legatur, à no-
stra doctrina non distar.

6. Documentum Tertium. Quando Pon-
tifex Summus concedit aliquibus, (ut de fa-
cto concessit, modo alibi explicato, Mendicantibus)
Jurisdictionem pro omnibus casi-
bus, censurisque, etiam ipsi reservatis, ii sic
delegati, ne pro uno quidem casu particulari
poterunt id subdelegare alteri. Ratio est, quia,
quamvis sic sint à S. Pontifice delegati, &
præterea ad universalitatem causarum, unde
videantur posse, tamen non ita est, quia vo-
luntas Summi Pontificis limitat concessio-
nem ad personas dumtaxat sic delegatas, quæ
limitatio etiam si ex aliis conjecturis non col-
ligeretur; certe haberetur, ex eo, quod ita
qulipatum est tot annis. Religiosi enim,
quamvis scientissimi suorum privilegiorum,
nunquam ausi sunt aliquid subdelegare de
sua Jurisdictione absolvendi universaliter
ipsis delegata.

7. Idem multò magis dici debet, quando
inferiores Ordinarii, vel Prælati Regulares
similem potestatem universalem darent ali-
cui subdito, qui casus certe ille esset, quem di-
ximus in Documento Primo. Idemque de
Confessoribus deputatis in aliqua domo Re-
ligiosorum, neque enim ille subditus, & hi
deputati possunt aliquid alteri subdelegare,
ut norat Quintannad. **g**

8. Diana h docet, si quando derur iurius
modi potestas ab Episcopo alicui Prælato
Regulari, posse hunc subdelegare alium pro
aliquo casu peculiari. Verum ego cum De-
lugo i puto, nisi aliqua alia verba Episcopus
addat significantia dictam potestatem subde-
legandi, non esse sententia Dianaæ acquies-
cendum, saltem propter dictam praxim in
contrarium.

5. X.

De predilecta Delegationis dura-
tione.

9. E Gimis, qua ratione acquisitur Ju-
risdictione ad absolvendam, nunc su-
pereft.